

SIKKERHETSDATBLAD

SONAGEL O

Internkode: HOL028

Revisjonsdato: 28.08.2012

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliets navn SONAGEL O
Produkt type L05300 Andre laboratoriekjemikalier

1.2 Relevante identifiserte anvendelser for stoffet eller blandingen, samt anvendelser som frarådes

Anvendelse Ultrasonic inspeksjon av komponenter og strukturer.

1.3 Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatbladet

Produsent, importør Holger Teknologi AS
Postboks 122, Holmlia
1202 Oslo
Norge
Telefon: +47 23 16 94 60
Fax: +47 22 61 10 30
www.holger.no
E-post post@holger.no
Ansvarlig HOLGER Teknologi AS
Utarbeidet av Grepa-HMS
1.4 Nødtelefon **Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00.**

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til
1272/2008 (CLP) Ikke en farlig blanding i henhold til bestemmelse (EF) 1272/2008.

2.2 Merkningselementer

Piktogram

Varselord

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

2.2 Merkningselementer

R-setninger VURDERT IKKE MERKEPLIKTIG.

2.3 Andre farer

3. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

3.2 Blandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering etter forordning		Vekt-%
		67/548/EEC, 1999/45/EC	1272/2008 (CLP)	
Dipropylenglycol	Ec nr: 246-770-3 Cas nr: 25265-71-8			10-30%
Carbopol (Akrylpolymer)	Cas nr: 9003-01-4			1-5%
Trietanolamin	Ec nr: 203-049-8 Cas nr: 102-71-6	Xi R36	Eye Irrit.2 H319	1-5%

SIKKERHETS DATABLAD

SONAGEL O

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: HOL028

Revisjonsdato: 28.08.2012

Tegnforklaring	Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Eksplodiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig. Forklaring til relevante fare- og risikosestninger finnes i seksjon 16.
----------------	---

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak	
Innånding	Frisk luft og hvile. Legebehandling ved åndedrettsbesvær.
Hudkontakt	Fjern tilsølte klær, vask med såpe og mye vann. Kontakt lege ved vedvarende irritasjon. Vask forurensede klær før de brukes igjen.
Øyekontakt	Skyll straks med mye vann i min. 15 minutter, hold øyelokk utbrettet, ta av eventuelle kontaktlinser. Kontakt lege hvis besvær vedvarer.
Svelging	IKKE FREMKALL BREKNINGER. Skyll munnen med vann. Drikk rikelig med vann. Kontakt lege straks.
4.2 Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede	Ingen tilgjengelig informasjon.
4.3 Angivelse av om øyeblikkelig legehjelp og særlig behandling er nødvendig	Hvis der er vedvarende symptomer på skade, bør man søke legehjelp. Ved legebesøk, ta med dette sikkerhetsdatabladet.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

5.1 Slukningsmidler	
Passende slukningsmidler	Produktet er ikke brennbart. Brann i omgivelsene slukkes med egnet slukkemiddel.
Uegnete slukningsmidler	Rettet vannstråle.
5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen	Ikke brannfarlig i henhold til lov om brannfarlige varer. Likevel vil oppvarming av produktet frembringe skumdannelse etterhvert som vannet damper av. Restene av produktet kan antenne ved svært høye temperaturer under dannelse av Karbonoksider..
5.3 Råd til brannbekjempningspersonale	Full brannvernutrustning og åndedrettsbeskyttelse med trykkluft eller friskluftmaske.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes umiddelbart eller avkjøles med vann for å unngå dekomponering og/eller dannelse av stoffer som kan være helsefarlige.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1 Personlige sikkerhetsforanstaltninger, personlige vernebidler og nødprosedyrer	Hold mennesker og dyr unna det forurensede området. Sørg for god ventilasjon. Bruk beskrevet verneutstyr. Spill må fjernes straks fordi det ellers vil føre til glatte gulv.
6.2 Miljøbeskyttelsestiltak	Ikke tøm avfall i sluk, kloakk og vassdrag eller jordsmonn.. Oppbevares i beskyttende emballasje.
6.3 Metoder og utstyr til inndemning og opprensning	Ta opp stoffet med absorberende materiale (sand, kiselgur, syrebinder, universalbinder, sagflis). Avfallet oppbevares i merkede beholdere m/lokk. Rester og mindre mengder vaskes vekk med vann og rengjøringsmiddel.
6.4 Henvisning til andre avsnitt	Se avsnitt 7 for informasjon om sikker håndtering. Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr. Se avsnitt 13 for informasjon om fjerning av avfall.
Annen informasjon	Beholdere med oppsamlet materiale skal merkes nøye med korrekt innhold.

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering	Håndteres i samsvar med god hygiene og sikkerhetspraksis. Bruksveiledningen skal følges for å oppnå sikker bruk og best mulig resultat . Unngå kontakt med øynene og langvarig kontakt med huden. Bruk påkrevd personlig verneutstyr.
--	--

SIKKERHETS DATABLAD

SONAGEL O

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: HOL028

Revisjonsdato: 28.08.2012

7.2 Forhold for sikker oppbevaring, herunder eventuell uforenlighet

Bør oppbevares i originalemballasje.
Emballasjen skal holdes tett lukket.
Emballasjen skal være korrekt merket.
Oppbevares vekk fra andre kjemikalier.
Temperatur < 30°C.

7.3 Særlige anvendelser

Ingen tilgjengelig informasjon.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Type	Anm.	År
			mg/m3	ppm	mg/m3	ppm			
Carbopol (Akrylpolymer)		9003-01-4	0.05				TWA		2001
Trietanolamin	203-049-8	102-71-6	5				Adm.norm		2011

Administrativ norm anmerkning

Adm.norm = Norske administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfæren (Arbeidstilsynets best.nr. 361).
TWA = Time-Weighted Average.

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier.
Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy.
Tilstrekkelig generell og lokal avtrekksventilasjon.
Holdes unna matvarer, drikkevarer og dyrefor.
Gelstrukturen gjør det lite sannsynlig med spredning og /eller fordampning på arbeidsplassen.

Åndedrettsvern

Ikke nødvendig ved god ventilasjon i lokalene.

Øyevern

Øyespylingsutstyr skal være tilgjengelig.
Øye- eller ansiktsbeskyttelse bør anvendes ved risiko for direkte kontakt.
Tettsluttende vernebriller eller ansiktsmaske (EN166, EN169.).

Håndvern

Bruk bare beskyttelseshansker med CE-merking og i henhold til EN374.
For riktig valg av hanskemateriale med hensyn på holdbarhet mot kjemikalier, samt gjennomtrengningstid, søk råd hos kjemisk hanskeleverandør.
Hansker bør skiftes regelmessig, spesielt ved langvarig kontakt med produktet.

Annet hudvern enn håndvern

Arbeidsklær og plastforkle. (EN465)

Annen informasjon

Det er god industriell hygienep praksis å unngå hudkontakt mest mulig.
Unngå bruk av ringer, klokker e. l. som er egnet til å holde på produktet og derved forårsake hudreaksjoner.
Beskyttelseskrem kan hjelpe til å beskytte utsatte hudområder, men kan ikke erstatte hansker. Fjern forurensete klær for å unngå hudkontakt.
Etter vask av huden påføres fet hudkrem for å erstatte tapt hudfett.
Hold god orden.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Tyktflytende.Gel
Farge	Rosa / Rød
Lukt	Mild lukt.
pH (kons.)	7,5-8,5
Kokepunkt	100 °C
Flammepunkt	175 °C
Ekspløsjonsområde	Ikke anvendbart.
Damptrykk	Ikke relevant.
Tetthet	0.92 g/cm ³ /20°C
Løselighet i vann	Blandbar
Tenn temperatur	Ingen tilgjengelig informasjon.
Dekomponeringstemperatur	Ingen tilgjengelig informasjon.

9.2 Andre opplysninger

SIKKERHETS DATABLAD

SONAGEL O

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: HOL028

Revisjonsdato: 28.08.2012

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

10.2 Kjemisk stabilitet

Produktet er kjemisk stabilt i lukket emballasje og under ellers normale forhold.

10.3 Risiko for farlige reaksjoner

10.4 Forhold som skal unngås

Skal ikke lagres ved temperatur > 35°C.

Fordampning av vann vil skje ved lagring

10.5 Materialer som skal unngås

Unngå sterke syrer og sterkt oksiderende stoffer.

10.6 Farlige

nedbrytningsprodukter

Økning av fordampning av vann vil kunne frigjøre karbonoksider: CO₂ og CO.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Innånding

Ikke normal eksponeringsvei.

Hudkontakt

Pre-eksisterende hudsykdommer kan bli forverret av vedvarende eller gjentatt eksponering.

Øyekontakt

Direkte kontakt med øynene medfører ubehag som normalt er forbigående.

Svelging

Ikke normal eksponeringsvei.

Akutte og kroniske skadevirkninger

Dipropylenglykol Cas nr: 25265-71-8: LD50 (Oral, Rotte):14800 mg/kg
Carbopol Cas nr. 9003-01-4 LD50 (Rotte) >10000 mg/kg
Aminkonsentrat Cas nr. 102-71-6 LD50 (Kanin) 2200 mg/kg

Kreft

Det finnes ingentilgjengelige data som indikerer tilstedeværelsen av stoff eller komponenter som er carcinogene eller er mistenkt for å være carsinogene av NTP, IARC, eller OSHA i mengder større enn 0.1%

Annen informasjon

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Toksisitet og bioakkumulering:

Ingrediens	Einex nr	CAS nr	LC50	EC50	IC50	Log Pow	BCF	BOD5/COD
Trietanolamin	203-049-8	102-71-6	450-1000 mg/l Bluegill	2038 mg/L/24h Daphnia	216 mg/L Grønnalger			

12.1 Toksisitet

Ingen resultater fra økologiske tester av produktet er tilgjengelige. Likevel bør det tas alle forholdsregler for å unngå ukontrollerte utslipp til miljøet.

12.2 Persistens og nedbrytelighet

Produktet er forventet å være lite biologisk nedbrytbart.

12.3 Bioakkumuleringspotensiale

Ingen tilgjengelig informasjon.

12.4 Mobilitet i jord

Ingen tilgjengelig informasjon.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Ingen tilgjengelige data.

12.6 Andre skadevirkninger

Ingen tilgjengelig informasjon.

Annen informasjon

Unngå utslipp til avløp, jordsmann og vannveier.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallsgrupper

EAL-kode: Se Forskrift om farlig avfall.

Sjekk alltid avfallskoden med henblikk på den aktuelle tilstand produktet befinner seg i.

De endelige avfallsgrupper og koder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet.

Emballasje

EAL-kode: 15 01 10 Emballasje som inneholder rester eller som er forurenset av farlig avfall.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

14.1 UN-nummer

14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

14.3 Transportfareklasse(r)

SIKKERHETSATABLAD

SONAGEL O

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: HOL028

Revisjonsdato: 28.08.2012

14.4 Emballasjegruppe

14.5 Miljøfarer

14.6 Særskilte forsiktighetsregler

Annen informasjon

Produktet er ikke vurdert som farlig gods av produsenten.

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

15.1 Særlige bestemmelser/ særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhet, helse og miljø

Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfæren.

ADR/RID 2011.

Direktiv 1999/45/EF.

Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH),

Forordning(EF) nr 1907/2006.

Europa-parlamentets og rådets forordning (EF) Nr. 1272/2008.

FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Norsk Stoffliste .

15.2 Kjemikaliesikkerhets- vurdering

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Henvisninger til viktig litteratur og spesielle datakilder

Material Safety Data Sheet fra produsenten. Datert 6.July 2012.

Utskriftsdato

29.08.2012

Annen informasjon

Sikkerhetsdatabladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger.

Forhold som dukker opp som skyldes manglende opplysninger til oss er utenfor vår kontroll og må svares for av produsenten.

Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt.

Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette sikkerhetsdatabladet blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet.

Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse.

Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon.

Databladet utarbeidet av:

Grepa-HMS

Svartedalsveien 49

5305 Florvåg

Norge

Tlf: 56 14 19 29

E-mail: post@grepa-hms.no.

--- SIKKERHETSATABLAD i henhold til EU direktiv 67/548/EEC, 1999/45/EC og 453/2010 av 20. Mai 2010 ---